

AT THE CROSSROAD
OF INEQUALITIES /
DISCRIMINATION

EXERCIȚIU
PRACTIC

Pe căile privilegiului

Dimensiunea grupului:

până la 20 de participanți

Durata:

45 min: 45-60 minute (20 minute pentru partea practică, 25-40 minute pentru discuție)

Cerințe pentru exercițiul practic:

- un spațiu în care participanții să se poată alinia și mișca
- fișe de rol tipărite
- bandă, sfoară, băț sau obiect similar pentru a marca o linie dreaptă de pornire
- declarații pentru lucrătorii de tineret (pot fi tipărite sau pe un dispozitiv electronic)

Tip de exercițiu practic:

joc de echipă

Metode utilizate:

joc de rol, reflecție în grup

Care este scopul acestui exercițiu practic? Ce dorește lucrătorul de tineret să obțină? La ce rezultate se poate aștepta?

Scopul exercițiului practic *Pe căile privilegiului* este de a le arăta participanților unde se află dinamica puterii într-un mod explicit. Scopul exercițiului este de a purta o discuție despre intersecțiile complexe ale privilegiului și marginalizării într-un mod mai puțin conflictual și mai reflexiv. Participanții vor învăța că există inegalități în societate, precum și prejudecăți, stereotipuri și discriminări conexe care permit sau împiedică diferiți membri ai societății să „progreseze”. Prin intermediul jocurilor de rol, participanții vor putea să intre în pielea unor persoane cu caracteristici/circumstanțe diferite de ale lor. Exercițiul practic este o oportunitate de a reflecta critic asupra diferențelor și asemănarilor noastre. Acesta servește ca un bun punct de plecare pentru alte discuții și exerciții privind discriminarea intersecțională.

Știați că?

Avantajele și privilegiile joacă un rol important în modelarea și perpetuarea discriminării intersecționale. Unele grupuri se bucură de anumite avantaje și privilegii în societate. Acest lucru permite acestor grupuri să beneficieze mai mult și să primească un tratament mai bun decât alte grupuri. Discriminarea intersecțională apare atunci când cineva suferă de mai multe tipuri de discriminare în același timp. Aceasta se bazează pe diferențe rasiale, de gen, sociale și alte diferențe cunoscute. Avantajele și privilegiile de care se bucură unele grupuri în detrimentul altora pot adânci și complica aceste forme de discriminare.

- **Consolidarea ierarhiilor de putere existente:** Persoanele care au privilegii sociale, economice sau culturale sunt adesea într-o poziție mai bună pentru a-și perpetua și consolida pozițiile de putere. Această consolidare a puterii poate duce la continuarea și aprofundarea discriminării împotriva celor care nu au astfel de privilegii. De exemplu, privilegiile asociate rasei albe, heterosexualității sau masculinității pot contribui la perpetuarea inegalităților sistemice.
- **Nerecunoașterea poverilor intersecționale:** Persoanele cu anumite privilegii pot fi oarbe la experiențele și provocările cu care se confruntă cei fără acele privilegii. Această lipsă de conștientizare poate duce la o nepăsare față de nevoile și luptele persoanelor care se confruntă cu discriminarea intersecțională. Acest lucru face ca luptele lor pentru egalitate și justiție să fie și mai dificile.
- **Distribuția inegală a resurselor și oportunităților:** Privilegiile oferă anumitor grupuri un acces mai bun la educație, locuri de muncă, asistență medicală și alte resurse importante. Acest lucru creează și adâncește diferențele economice și sociale dintre grupuri, care, la rândul lor, afectează persoanele care se confruntă cu discriminarea intersecțională, deoarece acestea au mai puține oportunități de a-și îmbunătăți circumstanțele în viață.
- **Menținerea status quo-ului:** Grupurile privilegiate sunt mai puțin motivate să schimbe sistemul existent, deoarece acest sistem le avantajează. Acest lucru poate duce la o rezistență activă sau pasivă la schimbările care ar putea reduce inegalitățile. O astfel de rezistență face mai dificilă lupta împotriva discriminării intersecționale și perpetuează nedreptățile sistemice.
- **Influența asupra deciziilor politice și sociale:** Persoanele cu privilegii au adesea o influență mai mare asupra deciziilor politice și sociale. Aceasta înseamnă că politicile și practicile puse în aplicare pot fi concepute pentru a le proteja sau chiar a le spori privilegiile, marginalizându-i și mai mult pe cei care nu au astfel de privilegii.

Abordarea discriminării intersecționale necesită recunoașterea și înțelegerea impactului privilegiilor și lupta împotriva unui sistem care avantajează anumite grupuri în detrimentul altora. Acest lucru necesită un efort conștient de schimbare la nivel individual, instituțional și structural, inclusiv recunoașterea propriilor privilegii și luarea de măsuri împotriva inegalităților.

Planul exercițiului practic

- Înainte de exercițiul practic, imprimați fișele de rol și decupați-le. Fiecare participant trebuie să primească cartoane cu indicații pentru rol.
- Pregătiți sala astfel încât participanții să se poată deplasa prin sală pornind de la un punct de plecare comun.
- Dacă este necesar, împărțiți participanții în grupuri.
- Fiecare participant își alege cartea de rol din pachet.
- Invitați participanții să își citească cartea de rol și să se gândească la persoana pe care o vor juca atunci când jocul va continua. Unele caracteristici/circumstanțe sunt scrise pe cartonașe, în timp ce alte caracteristici/circumstanțe trebuie atribuite rolurilor lor de către participanți. Pentru a-i ajuta în reflecțiile lor, le puteți cere să se gândească la următoarele întrebări:
  1. *Câți ani are persoana de pe cartonaș?*
  2. *Ce sex are aceasta?*
  3. *Care este statutul lor economic sau statutul economic al familiei lor?*
  4. *Care este credința lor religioasă?*
  5. *Ce nivel de educație au atins?*
  6. *Are un loc de muncă?*
  7. *Ce convingeri politice au?*
  8. *Care este orientarea lor sexuală?*
  9. *Care este culoarea pielii lor?*
  10. *Au un handicap vizibil sau invizibil?*
  11. *Au pe altcineva de care să aibă grijă în afară de ei înșiși?*
  12. *Unde locuiesc?*
  13. *Fac parte dintr-un grup marginalizat?*
- Participanții nu trebuie să își dezvăluie rolurile unii altora.
- Invitați participanții să se alinieze în mijlocul camerei. Pe podea, folosiți bandă adezivă, sfoară, băț sau alt obiect pentru a marca linia inițială de start.
- Explicați participanților că, pentru fiecare afirmație care se aplică persoanei din fișa lor de rol, trebuie să facă un pas înainte sau înapoi, în funcție de afirmația pe care urmează să o citească.
- Începeți să citiți afirmațiile. Faceți o pauză după fiecare afirmație citită. Participanții trebuie să se miște în funcție de afirmația citită. Nu oferiți nicio explicație suplimentară și nu permiteți interacțiunea între participanți în timpul citirii afirmațiilor.

- După citirea ultimei afirmații, invitați participanții să se uite în jur și să își evalueze progresul, sau lipsa acestuia, prin cameră.
- Invitați participantul care se află în capătul din spate al sălii să prezinte persoana de pe cartonaș și să își dea cu părerea despre poziția acesteia. Spuneți același lucru participantului care este primul (a făcut cei mai mulți pași înainte).
- Invitați participanții într-un cerc pentru o discuție. Puteți ghida discuția folosind întrebările de mai jos. Asigurați-vă că toți participanții care doresc să își dea cu părerea au ocazia să o facă.

Întrebări pentru discuție:

1. De ce unii sunt în spate și alții în față?
2. V-a surprins poziția vreunuia dintre roluri?
3. Cum v-ați simțit în spate când alții au făcut un pas în față?
4. Cum v-ați simțit când ați pășit în fața celorlalți?
5. Care afirmație v-a făcut să vă gândiți cel mai mult?
6. Dacă ați putea adăuga o afirmație, care ar fi aceasta?
7. Ce v-ați dori să știe oamenii despre una dintre identitățile, situațiile sau defectele rolului dvs. care v-au determinat să faceți un pas înapoi?
8. Vocea celor care au făcut doar câțiva pași înainte, sau niciunul, poate fi auzită de cei care sunt în față? Cum pot fi ei auziți?
9. Care este poziția fiecărui individ în raport cu ceilalți participanți?
10. Distanța dintre participanți simbolizează multe distanțe sau inegalități reale în cadrul comunităților. Care sunt aceste distanțe (socio-economice, culturale, rurale/urbane, politice, de gen, de statut etc.)?

Declarații

1. Faceți un pas înainte dacă aveți ochii căprui (întrebare test).
2. Faceți un pas înainte dacă ați avut sau veți avea ocazia să vă finalizați studiile.
3. Dacă familia ta nu-ți susține stilul de viață, fă un pas înapoi.
4. Dacă te poți deplasa fără teama de agresiune sexuală, fă un pas înainte.
5. Dacă vă puteți arăta afecțiunea pentru partenerul romantic în public fără teama de ridiculare sau violență, faceți un pas înainte.
6. Dacă sunteți supus insultelor, privirilor urâte sau ridiculizării în public din cauza convingerilor dvs. religioase, faceți un pas înapoi.
7. Fă un pas înainte dacă nu ești îngrijorat că vei avea suficientă mâncare în următoarele luni.
8. Fă un pas înainte dacă poți câștiga suficienți bani pentru o viață bună pentru tine și copiii tăi.
9. Fă un pas înainte dacă poți decide singur când și câți copii vei avea.
10. Faceți un pas înainte dacă puteți obține un împrumut bancar pentru a începe o afacere, dacă doriți una.

11. Dacă ai fost vreodată diagnosticat cu o boală/dizabilitate fizică sau psihică, fă un pas înapoi.
12. Dacă familia ta nu vorbea slovenă în timpul copilăriei, fă un pas înapoi.
13. Dacă sărbătorile dvs. religioase sunt zile nelucrătoare, faceți un pas înainte.
14. Dacă ați fost vreodată intimidat sau batjocorit pe baza a ceva ce nu puteți schimba, faceți un pas înapoi.
15. Dacă urmezi sau ți-ai terminat studiile, fă un pas înainte.
16. Dacă aspectul tău exterior este diferit de cel al majorității persoanelor din jurul tău, fă un pas înapoi.
17. Dacă ești sigur că părinții tăi te-ar putea ajuta/suține financiar în cazul în care te afli în dificultate financiară, fă un pas înainte.
18. Dacă aveți un handicap sau o boală vizibilă, faceți un pas înapoi.
19. Dacă ați fost vreodată descurajat de la o activitate sau exclus din cauza clasei sociale, naționalității, sexului, handicapului, orientării sexuale, identității de gen sau expresiei de gen, faceți un pas înapoi.
20. Dacă vă simțiți bine cu privire la modul în care identitățile voastre sunt prezentate în mass-media sau în comunitatea în care trăiți, faceți un pas înainte.

Cartonașe de rol

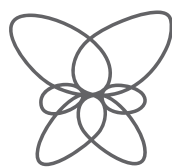
1. O elevă însărcinată în vârstă de 17 ani care locuiește într-un internat dintr-un oraș mai mare. Iubitul ei a părăsit-o. Vrea să devină medic. Este catolică.
2. Femeie văduvă, 45 de ani, trei copii (un adult, doi minori), locuiește în propria casă în centrul orașului. Este avocat de profesie. În timpul liber, îi place să picteze. Ia medicamente pentru probleme psihice.
3. Un bărbat alb, de vârstă mijlocie, căsătorit și cu doi copii. Locuiește la țară. De două ori pe an, merge într-o vacanță de o săptămână (la schi, la mare) cu familia și prietenii săi. Mașina lui s-a stricat.
4. Bărbat rom singur, în vârstă de 55 de ani. Este șomer. A absolvit școala primară. Își câștigă existența lucrând ocazional. Este un bun muzician autodidact.
5. Medic de vârstă mijlocie, căsătorit, din Croația, lucrează într-un colectiv de bărbați. Își dorește copii. Merge la golf în weekenduri.
6. O imigrantă filipineză care nu vorbește slovena. Are diabet. Ar dori să trimită banii câștigați familiei sale din Filipine.
7. Un băiat de 15 ani cu dizabilități în scaun cu roțile care joacă volei în șezut. El frecventează liceul. Părinții lui s-au mutat din Franța înainte ca el să se nască. Familia participă la ritualuri budiste.
8. Un bărbat refugiat de culoare din Siria. Este medic de profesie. Nu își poate găsi un loc de muncă în Slovenia deoarece nu vorbește slovena. În prezent, lucrează ca om care livrează mâncare, dar nu este mulțumit de acest loc de muncă.
9. Bărbat minor neînsoțit din Afganistan. Este atras de băieți. Vrea să fie conductor de câini de salvare. Vorbește bine slovena.
10. O lesbiană de 23 de ani cu deficit de atenție care locuiește cu prietena ei în capitală. La sfârșit de săptămână, merge la munte cu rudele lor. Locuiesc într-un apartament închiriat.

11. Un tată surd de vârstă mijlocie într-o familie cu auz normal. El este angajat pe o perioadă determinată. Compania se confruntă cu falimentul. El și familia sa s-au mutat din Serbia acum zece ani.
12. O fată romă de 14 ani va trebui să părăsească școala când părinții ei îi vor găsi un soț. Ea nu vrea să se căsătorească, ci să își continue studiile la universitate.
13. O asistentă medicală de vârstă mijlocie, în vârstă de 50 de ani, care, pe lângă familie, are grijă de mama ei în vârstă. Ea are convingeri politice de stânga. După ce a participat la proteste pentru o poziție mai bună a asistentelor medicale, a intrat în conflict cu familia sa, care are convingeri de centru-dreapta. Este căsătorită cu un american.
14. Un bărbat în vârstă de 40 de ani, pilot de succes. Vederea lui a început să se deterioreze, dar încă nu a spus nimănui despre asta. Familia sa catolică a observat schimbările, dar el a reușit să îi convingă mințind că este sănătos.
15. O elevă în vârstă de 16 ani care poartă o eșarfă. Ea este atrasă de fete și băieți. Trăiește într-o familie musulmană strictă. Ea fumează ocazional iarbă cu prietenii ei.
16. Un bărbat albanez în vârstă de 10 ani. Părinții nu vorbesc slovenă. Nu are mulți prieteni la școală. Notele lui la limba slovenă sunt proaste. El excelează la sport și arte plastice.
17. O femeie în vârstă de 30 de ani care nu dorește copii. Deși este musulmană, nu poartă văl pe cap. Nu bea alcool. Lucrează într-un club de noapte ca ospătăriță.
18. Un bărbat de 70 de ani care a orbit. Soția lui a murit. Locuiește într-o casă dărăpănată la țară pentru că nu-și poate permite un azil. El se bazează pe ajutorul vecinilor săi.
19. Un activist gay care participă la paradele mândriei. Părinții lui sunt divorțați. Sora lui a murit din cauza unor complicații în timpul unei operații. A aplicat pentru un post de profesor la un internat. Vrea să devină donator de sânge, dar legea îi interzice.
20. Un om fără adăpost care a ajuns pe străzi din cauza consumului de droguri. Are un câine. Nu și-a terminat studiile universitare. De săptămâna viitoare începe să lucreze cu jumătate de normă în producție.

Sfaturi pentru lucrătorul de tineret

- Exercițiul practic este optim dacă este realizat într-un grup de până la 20 de participanți. Astfel, toți participanții au posibilitatea de a-și exprima opiniile. Dacă aveți un grup mai mare, încercați să îl împărțiți în grupuri mai mici și să faceți exercițiul separat pentru fiecare grup. Dacă nu vă puteți împărți în grupuri mai mici, puteți dubla unele roluri (doi sau mai mulți participanți au aceeași carte de rol). Duplicarea rolurilor vă permite, de asemenea, să discutați dacă toți participanții cu același rol au decis să avanseze (să facă un pas înainte) sau nu.
- În cazul unui grup mai mare, asigurați-vă că există suficient spațiu pentru efectuarea exercițiului (toți participanții trebuie să înceapă exercițiul în linie dreaptă).
- Acordați participanților suficient timp pentru a se familiariza cu rolurile lor. Încurajați-i să se gândească la toate aspectele identității și circumstanțelor de viață care afectează persoana din fișa de rol.
- Exercițiul practic este conceput pentru o perioadă școlară, dar vă recomandăm, dacă este posibil, să petreceți două perioade școlare. Alocați timp suplimentar pentru discuții aprofundate. Cu cât grupul este mai mare, cu atât ar trebui să acordați mai mult timp discuției. Acest lucru va permite ca toate opiniile să fie auzite.
- Întrebările de discuție enumerate sunt doar pentru asistență și orientare. Vă încurajăm să le adăugați pe ale dvs. și, mai ales, să răspundeți la comentariile participanților.

AT THE CROSSROAD
OF INEQUALITIES /
DISCRIMINATION

Fișa de lucru parte din e-training-ul "Discriminarea intersecțională în munca cu tinerii", elaborat de Forum za enakopraven razvoj în cooperare cu partenerii de proiect Zavod Global, Nosotras Onlus și Asociația Pro Democrația. Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorilor și nu reflectă în mod necesar cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Naționale. Uniunea Europeană și Agenția Națională nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.